

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ З ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ

1. «Пам'ятка для соціального працівника/фахівця із соціальної роботи» / МБФ «Українська фундація громадського здоров'я», 2013.
2. «Школа і поліція»: програма просвітницько-профілактичних занять з учнями 1 – 11 класів. Рік видання, сторінки
3. INSPIRE: Сім стратегій для подолання насильства щодо дітей (розроблено Всесвітньою організацією охорони здоров'я в співпраці з Центром боротьби із захворюваннями та їхньої профілактики США, Глобальним партнерством задля подолання насильства щодо дітей, Панамериканською організацією з охорони здоров'я, Надзвичайним президентським планом боротьби зі СНІДом, партнерством «Разом заради дівчат», Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), Управлінням ООН з наркотиків та злочинності, Агентством США з міжнародного розвитку та Світовим банком), 2016.
4. Андреева М. О. Формування толерантності учнів початкової школи у інклюзивному навчальному закладі / М. О. Андреева // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. - 2013. - Вип. 39(2). - С. 36-41. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspo_2013_39%282%29_9
5. Барліт А.Ю. Форми і методи подолання (мінімізації) соціально-педагогічної та психологічної проблеми булінгу в освітньому середовищі / А.Ю.Барліт, О.О.Барліт // Горизонти освіти. – 2012. – №2. – С. 44-46.
6. Безпальча Р. Шляхи мирного розв'язання конфліктів у школі, 2012. Режим доступу: https://issuu.com/uccg/docs/bezp_shlyakhy_mrk
7. [Блог Людмили Петрановської, педагога, психолога і публіциста.](#)
8. [Булінг – важлива проблема для дітей в Україні. ЮНІСЕФ розпочинає кампанію проти булінгу.](#)
9. Булінг: ми всі можемо допомогти це зупинити. Посібник для батьків учнів початкових і середніх шкіл. Весна 2013. – 10 с.
10. [Буллинг со стороны учителя.](#)
11. [Визначення психічного здоров'я та рівнів психологічної адаптації людини. Критерії здоров'я ВООЗ.](#)
12. [Воронцова Е. Програма «Профілактика та подолання булінгу у закладах освіти»](#)
13. Вчимося бути толерантними. Тренінговий курс для молоді, Донецьк, 2008. Режим доступу: http://cent.dn.ua/docs/trening_tolerance.pdf
14. Гера Т.І. Майндфулнес – техніка на заняттях із психології як елемент психологічного супроводу майбутніх педагогів. Режим доступу: http://pj.kherson.ua/file/psychology_02/ukr/part_1/34.pdf
15. Діти за ґратами — суспільство хворе, «Социум» 28.10.2008.
16. Єжова Т. Є. Організаційно-педагогічні умови створення толерантного освітнього середовища інклюзивної школи / Т. Є. Єжова // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. - 2012. - № 9. - С. 66-75. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apnvlop_2012_9_9
17. [Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю»](#) від 21 серпня 2001 року №2558-III [Електронний ресурс].
18. Запобігання та протидія домашньому насильству над дітьми та молоддю. Купріянова О.О. Пам'ятка-довідник. К. 2018
19. Інтернет, в якому ми живемо. Режим доступу: http://kyrsu2018.blogspot.com/p/blog-page_58.html
20. Кацалап В.В., Савкова І.О .Програма тренінгових занять «СТОП- Булінг» орієнтована на профілактику насилля в шкільному середовищі.
21. [Коли вашу дитину цькують. Посібник для батьків.](#)
22. [Коментар до Кримінального кодексу України.](#)
23. Комплект освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації». – К. – 2018. – 140 с.
24. Корекційно-розвиткова програма формування стійкості до стресу в дітей дошкільного віку та школярів «Безпечний простір» : навчально-методичний посіб. - Київ : НаУКМА, ГЛІФ Медіа, 2017. - 208 с.

25. [Король А. Причини та наслідки дослідження явища булінгу // Відновне правосуддя в Україні. – 2009. – № 1 – 2. – 190 с.](#)
26. Кримінальний кодекс України.
27. [Лейн Д.А. Школьная травля \(буллинг\).](#)
28. [Максимова Н. Ю. Соціально-психологічні аспекти проблеми насильства](#) / Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютіна. – К. : Комітет сприяння захисту прав дітей, 2003. – 2011.
29. Малкіна-Пих І. Г. Психологічна допомога в кризових ситуаціях. - М.: Изд-во Ексмо, 2005. - 960 с.
30. [Мірошниченко А. В. Насильство в сім'ї](#) [Електронний ресурс] / А. В. Мірошниченко // Правова освіта. Сайт Головного управління юстиції у Кіровоградській області.
31. Навчально-методичний посібник «Організація роботи з розв'язання проблеми насильства в школі». К.: Huss, 2011. – 96 с.
32. Найдюнова Л.А. Кібер-булінг або агресія в інтернеті: способи розпізнання і захист дитини / Л.А.Найдюнова //Методичні рекомендації / Серія: На допомогу вчителю. Вип. 4. – К., 2011. –34 с.
33. Найдюнова Л.А. Кібербулінг або агресія в інтернеті: способи розпізнання і захист дитини / Л.А.Найдюнова // Методичні рекомендації – К., 2014. – 96 с.
34. Насильство щодо дітей в Україні : всеукраїнське опитування громадської думки / за ред. С. Павлиш, Т. Журавель. -- К.: вид-во ФОП Клименко, 2015. -- 146 с.
35. Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення / Методичні рекомендації. – К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2017. – 76 с.
36. [Перелік ігор перекладено і адаптовано з ресурсу.](#)
37. Подолання насильства щодо дітей: шість стратегій дії (звіт) / Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), 2014.
38. Попередження, виявлення і подолання випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми: методичний посібник для освітян / Авт.: Журавель Т. В., Кочемировська О. О., Ясеновська М. Е. / За заг. ред. Безпалько О. В. – К.: ТОВ "К.І.С.", 2010. – 242 с.
39. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Затверджені наказом МОЗ № 6 від 17 січня 1995 р.
40. Предотвращение насилия в образовательном учреждении. Методическое пособие; под редакцией В. Адэскэлицэ, Р. Жосану, И. Молдовану, Т. Епояна – Кишинэу, ЮНЕСКО, 2017.
41. Предотвращение насилия в образовательных учреждениях. Методическое пособие для педагогических работников /Л.А. Глазырина, М.А. Костенко; под ред. Т.А. Епояна. ИИТО ЮНЕСКО, 2015.
42. [Результати опитування U-Report, яке проводилось у травні 2016 р.](#)
43. Сайко Х.Я., Островська К.О. Толерантність до дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній школі. Режим доступу: <https://bit.ly/2RWyP8e>
44. Сайт stopbullying.com.ua, UNICEF.
45. Скажи булінгу "ні": ігри та вправи для розвитку емоційного інтелекту. Режим доступу: https://naurok.com.ua/post/skazhi-bulingu-ni-igri-ta-vpravi-dlya-rozvitku-emociynogo-intelektu?fbclid=IwAR1GWbGrvXZW5n-mnwXEKmqjxamY7bKumLbjEOX8xLqSbnw34M_34I3OCw
46. Служба соціального забезпечення в сфері освіти. Буллинг. (<http://www.education-support.org.uk/russian/parents/education-welfare-service/bullying/>)
47. [Спираль буллинга.](#)
48. Спіріна І.Д., Вітенко І.С., Напреєнко О.К. та ін. Медична психологія: державний національний підручник - Дніпропетровськ: ЧП «Ліра» ЛТД, 2012.
49. Стоп шкільний терор. Особливості цькування у дитячому віці. Профілактика та протистоянні булінгу. – 2017. – С. 84.
50. Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти "Освіта - гендерний вимір 2021".
51. Техніка саморегуляції при зіткненні із загрозою булінгу «П'ять пальчиків» (адаптовано за К. Рігбі). Режим доступу: <http://mediaosvita.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Kiberbuling.pptx>
52. Цивільний кодекс України.
53. [Цькування у школі. Наслідки знуцання і для жертви, і для агресора.](#)

54. Шишко Н. С. Психологічне благополуччя в уявленнях сучасних старшокласників / Н. С. Шишко // Наукові студії із соціальної та політичної психології. –К., 2015. – Вип. 35. – С. 258-268.
55. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід впровадження. – К., 2007. – 88 с.
Режим доступу: <http://ipcq.org.ua/upload/school-crc.pdf>
56. Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження : [Посіб.] / Р. Коваль, А. Горова, А. Нікітчук та ін. – К. : Захаренко В. О., 2009. – 168 с. Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/00327991924e92dcd9aee>
57. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження / [І. Бекешкіна, Т.Печончик, В.Яворський та ін.]; під заг. ред. Т. Печончик. – Київ, 2017. – 308 с.
58. ЮНЕСКО. Як зупинити насильство в школі. Посібник для вчителів, 2011.
59. Як запобігти булінгу? Поради та вправи на емпатію. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/yak-zapobiqti-bulingu-poradi-ta-vpravi-dlya-rozvitku-empati>